Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOZZI
της 19ης Ιουλίου 2012 [1]

Υπόθεση C-286/11 P

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά

Tomkins plc

«Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά των συνδέσμων σωληνώσεων από χαλκό και κράματα χαλκού — Πρόστιμα — Εις ολόκληρον ευθύνη της μητρικής εταιρίας για τις ενέργειες της θυγατρικής της — Κανόνας ne ultra petita — Νομικός χαρακτηρισμός της πρωτόδικης προσφυγής — Πλήρης δικαιοδοσία του Γενικού Δικαστηρίου — Συνεκτίμηση όλων των πραγματικών στοιχείων — Τήρηση της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως»

I – Εισαγωγή

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2011, T-382/06, Tomkins κατά Επιτροπής [2] (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο, αφενός, ακύρωσε μερικώς την απόφαση 2007/691/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/F/38.121 – Σύνδεσμοι σωληνώσεων) [3] (στο εξής: επίδικη απόφαση), όσον αφορά σύμπραξη η οποία έλαβε χώρα κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 31ης Δεκεμβρίου 1988 και της 1ης Απριλίου 2004 και συνίστατο στον καθορισμό των τιμών, των εκπτώσεων και των επιστροφών τιμήματος, στην εφαρμογή μηχανισμών συντονισμού των αυξήσεων των τιμών, στην κατανομή των πελατών και στην ανταλλαγή πληροφοριών εμπορικού περιεχομένου στην ευρωπαϊκή αγορά των συνδέσμων σωληνώσεων (ρακόρ) από χαλκό και κράματα χαλκού, και, αφετέρου, μείωσε το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins plc (στο εξής: Tomkins), για την καταβολή του οποίου η εν λόγω εταιρία είχε κριθεί εις ολόκληρον υπεύθυνη με τη θυγατρική της Pegler Ltd (στο εξής: Pegler).

2. Αναφερόμενο ρητώς στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της ίδιας ημέρας, T-386/06, Pegler κατά Επιτροπής [4], με αντικείμενο την προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε από τη θυγατρική της Tomkins, απόφαση με την οποία το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως, κατά το μέτρο που με αυτό διαπιστώθηκε ότι η Pegler μετέσχε

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.
2 — Συλλογή 2011, σ. II-1157.
3 — ΕΕ 2007, L 283, σ. 63.
4 — Συλλογή 2011, σ. II-1267.

στην παράβαση κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993, και μείωσε το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην εν λόγω εταιρία από 5,25 εκατομμύρια ευρώ σε 3,4 εκατομμύρια ευρώ, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τις συνέπειες που έπρεπε να συναχθούν από την εν λόγω απόφαση σε σχέση με τη μητρική εταιρία Tomkins.

3. Μολονότι η Tomkins αμφισβήτησε τη συμμετοχή της Pegler στην παράβαση μόνον όσον αφορά το χρονικό διάστημα πριν από τις 7 Φεβρουαρίου 1989 (και όχι, όπως η Pegler, έως τις 29 Οκτωβρίου 1993), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η ευθύνη της Tomkins, ως εταιρίας μητρικής της Pegler η οποία δεν μετέσχε ευθέως στη σύμπραξη, δεν μπορούσε να υπερβαίνει εκείνη της θυγατρικής της. Κρίνοντας ότι τα αιτήματα της προσφυγής ακυρώσεως της οποίας είχε επιληφθεί είχαν το ίδιο αντικείμενο με εκείνα της προσφυγής που είχε ασκηθεί παράλληλα από την Pegler, το Γενικό Δικαστήριο, αφού απέκλεισε κάθε παράβαση του κανόνα ne ultra petita, ακύρωσε επίσης, με το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως καθόσον αφορούσε το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 και την Tomkins και, με το σημείο 2 του εν λόγω διατακτικού, μείωσε το ποσό του προστίμου της εν λόγω εταιρίας σε 4,25 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων για τα 3,4 εκατομμύρια ευρώ ως ευθυνομένης εις ολόκληρον με την Pegler.

4. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει πέντε λόγους αναιρέσεως, οι οποίοι αντλούνται, αντιστοίχως, από παράβαση εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου του κανόνα ne ultra petita, από εσφαλμένη διαπίστωση ότι η προσφυγή της μητρικής εταιρίας Tomkins και εκείνη της θυγατρικής της Pegler είχαν το ίδιο αντικείμενο, από τη μη συνεκτίμηση εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου του γεγονότος ότι η Tomkins ανήκε σε επιχείρηση η οποία αναγνώρισε ότι διέπραξε παράβαση, από έλλειψη αιτιολογίας και αντιφάσεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, τέλος, από παραβίαση της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως και προσβολή του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη.

5. Η Tomkins ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως.

6. Αφού απάντησαν εμπροθέσμως σε γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου, οι διάδικοι αγόρευσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Μαΐου 2012.

II – Ανάλυση

7. Σπεύδω να διευκρινίσω ότι, κατά τη γνώμη μου, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτός, με συνέπεια τη μερική αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως χαρακτήρισε την προσφυγή που άσκησε πρωτοδίκως η Tomkins ως προσφυγή ακυρώσεως της οποίας τα αιτήματα είχαν το ίδιο αντικείμενο με εκείνα της προσφυγής που ασκήθηκε παράλληλα από τη θυγατρική της Pegler. Ως εκ τούτου, θα εξετάσω πρώτο τον εν λόγω λόγο αναιρέσεως. Η ανάλυσή μου στηρίζεται κυρίως σε διευκρινίσεις που αφορούν, αφενός, τους λόγους ακυρώσεως που προέβαλε πρωτοδίκως η Tomkins και, αφετέρου, τη διαδικασία που διεξήχθη ενώπιον του εν λόγω δικαιοδοτικού οργάνου.

Α – *Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από την εσφαλμένη διαπίστωση ότι η προσφυγή της μητρικής εταιρίας Tomkins και εκείνη της θυγατρικής της Pegler είχαν το ίδιο αντικείμενο*

8. Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, με το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Pegler και η Tomkins είχαν μετάσχει σε παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001. Με το άρθρο 2, στοιχείο η', της εν λόγω αποφάσεως, η Επιτροπή επέβαλε, ως εκ τούτου, πρόστιμο 5,25 εκατομμυρίων ευρώ για την καταβολή του οποίου η μητρική εταιρία Tomkins και η θυγατρική Pegler θεωρήθηκαν εις ολόκληρον υπεύθυνες.

9. Η Pegler και η Tomkins άσκησαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου χωριστές προσφυγές κατά της επίδικης αποφάσεως.

10. Δεν αμφισβητείται ότι, στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο επιλήφθηκε αιτημάτων που είχαν ως αντικείμενο την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και, επικουρικώς, τη μείωση του ποσού του προστίμου που είχε επιβληθεί στην Pegler.

11. Υπενθυμίζεται ότι, με την προσφυγή που άσκησε στις 15 Δεκεμβρίου 2006 κατά της επίδικης αποφάσεως, η Tomkins ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως αυτής και τη μείωση του ποσού του προστίμου που της είχε επιβληθεί από την Επιτροπή με το άρθρο 2, στοιχείο η΄, της επίδικης αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής της, η Tomkins προέβαλε τέσσερις λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων οι τρεις πρώτοι αφορούσαν το ζήτημα του καταλογισμού της παραβατικής συμπεριφοράς της Pegler στην Tomkins και ο τέταρτος αντλούνταν από «νομική και πραγματική πλάνη κατά τον υπολογισμό του προστίμου» [5]. Αυτός ο λόγος ακυρώσεως περιελάμβανε δυο σκέλη, εκ των οποίων το μεν πρώτο στηριζόταν σε εσφαλμένη εκτίμηση όσον αφορά την προσαύξηση του ποσού του προστίμου για αποτρεπτικούς σκοπούς, με βάση τον κύκλο εργασιών της Tomkins, το δε δεύτερο αντλείτο από σφάλμα της Επιτροπής κατά τον προσδιορισμό της διάρκειας της παραβάσεως της Pegler.

12. Όπως αναφέρεται στη σκέψη 23 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις 22 Δεκεμβρίου 2009 η Tomkins δήλωσε ότι παραιτείται από τον πρώτο, τον δεύτερο και τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, καθώς και από το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως.

13. Ως εκ τούτου, στο Γενικό Δικαστήριο απέμενε πλέον να αποφανθεί μόνον επί του δευτέρου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο, μολονότι αντλούνταν από εσφαλμένο προσδιορισμό της διάρκειας της παραβάσεως, εντούτοις εντασσόταν στο πλαίσιο λόγου ακυρώσεως ο οποίος είχε ως αντικείμενο τη μείωση του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins.

14. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι, κατόπιν της μερικής παραιτήσεως της Tomkins από τους λόγους της ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να θεωρήσει ότι εξακολουθούσε να εκκρεμεί ενώπιόν του προσφυγή ακυρώσεως στρεφόμενη κατά της διαπιστώσεως της παραβάσεως που περιεχόταν στο άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως. Αντιθέτως, έπρεπε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι το αίτημα της Tomkins περί ακυρώσεως του εν λόγω άρθρου της επίδικης αποφάσεως δεν στηριζόταν πλέον σε κανένα λόγο ακυρώσεως και ότι, εν πάση περιπτώσει, το αίτημα της Tomkins περιοριζόταν στο να ζητήσει από το Γενικό Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 229 ΕΚ και το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης [6], να αποφανθεί κατά πλήρη δικαιοδοσία επί του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή με το άρθρο 2, στοιχείο η΄, της επίδικης αποφάσεως.

15. Ο εν λόγω χαρακτηρισμός του πρωτόδικου αιτήματος της Tomkins, στον οποίο έπρεπε να προβεί το Γενικό Δικαστήριο, δεν ήταν απλώς δυνατός, αλλά και επιβεβλημένος.

16. Πρώτον, κανένα δικονομικής φύσεως κώλυμα δεν εμπόδιζε το Γενικό Δικαστήριο να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι, κατόπιν της παραιτήσεως της Tomkins από το ουσιώδες μέρος των λόγων ακυρώσεως, με το εν λόγω αίτημα απλώς και μόνο ζητούνταν από το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει την εξουσία του και να μεταρρυθμίσει την απόφαση ως προς το ύψος του προστίμου.

5 — Βλ. σημείο 3.4 και το σημείο β΄ του αιτήματος της προσφυγής της Tomkins ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και την έκθεση ακροατηρίου που κατάρτισε το Γενικό Δικαστήριο και η οποία επισυνάφθηκε στο υπόμνημα αντικρούσεως της αιτήσεως αναιρέσεως (παράρτημα PB.5).

6 — ΕΕ 2003, L 1, σ. 1.

17. Ασφαλώς, η Συνθήκη ΕΚ δεν καθιερώνει ως αυτοτελές ένδικο βοήθημα την «προσφυγή πλήρους δικαιοδοσίας» και, επομένως, φαίνεται να εξαρτά την άσκηση της εν λόγω πλήρους δικαιοδοσίας από την τήρηση της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως[7]. Εξ αυτού έπεται ότι αίτημα μεταρρυθμίσεως το οποίο υποβάλλεται μετά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας είναι απαράδεκτο.

18. Εντούτοις, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 230 ΕΚ πράγματι τηρήθηκε όσον αφορά την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η Tomkins ενώπιον του τότε Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Δεκεμβρίου 2006, πριν η εν λόγω εταιρία παραιτηθεί από τους λόγους ακυρώσεως που αντλούνταν από τον παράνομο χαρακτήρα του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως.

19. Εξάλλου, κατόπιν της παραιτήσεως της Tomkins από ουσιώδες μέρος των λόγων της ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως μπορούσε να κηρύξει απαράδεκτο το αίτημα της Tomkins, όπως οριοθετήθηκε κατόπιν της παραιτήσεως αυτής, τόσο διότι το παραδεκτό της προσφυγής πρέπει να εκτιμάται σε σχέση προς το χρονικό σημείο της ασκήσεώς της[8] όσο και διότι το να κηρυχθεί απαράδεκτο ένα αίτημα κατόπιν της μερικής παραιτήσεως του διαδίκου από μέρος των λόγων που προέβαλε προς στήριξη των αιτημάτων του, μεταξύ άλλων για λόγους ταχείας απονομής της δικαιοσύνης, θα ήταν ασυμβίβαστο προς την ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

20. Κατά τα λοιπά, στη νομολογία απαντούν περιπτώσεις στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο επιλήφθηκε αιτήσεων μεταρρυθμίσεως ανεξαρτήτως οποιασδήποτε προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς ο δικαστής της Ένωσης να κρίνει ότι κωλυόταν να αποφανθεί επί του βασίμου της αιτήσεως[9].

21. Δεύτερον, το γεγονός ότι το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως που προέβαλε η Tomkins ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου στηριζόταν σε εσφαλμένο προσδιορισμό της διάρκειας της παραβάσεως δεν σημαίνει ότι περιείχε, εκτός από επικρίσεις όσον αφορά τον υπολογισμό του ποσού του προστίμου, αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως με το οποίο διαπιστώθηκε παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ.

22. Ασφαλώς, είναι αληθές ότι η διάρκεια της παραβάσεως αποτελεί στοιχείο το οποίο λαμβάνεται υπόψη τόσο για τη διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ όσο και για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003.

23. Εντούτοις, μολονότι είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι, όταν ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ, τούτο ενδεχομένως συνεπάγεται ότι του ζητείται, έστω και εμμέσως, να ακυρώσει ή να μειώσει το πρόστιμο που καθορίστηκε από την Επιτροπή[10], φρονώ ότι το αντίστροφο δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, εάν γινόταν δεκτή η εν λόγω λύση, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να επεκταθεί το αντικείμενο της διαφοράς πέραν των ορίων που προσδιορίστηκαν από τους διαδίκους.

7 — Βλ., συναφώς, διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 2004, T-252/03, FNICGV κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-3795, σκέψεις 22 και 25).

8 — Βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 1984, 50/84, Bensider κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1984, σ. 3991, σκέψη 8), και της 18ης Απριλίου 2002, C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 και C-22/01, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2002, σ. I-3439, σκέψη 23).

9 — Βλ., συναφώς, αίτηση περί μειώσεως του ποσού του προστίμου επί της οποίας αποφάνθηκε αρχικώς το τότε Πρωτοδικείο με την απόφαση της 6ης Μαΐου 2009, T-127/04, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2009, σ. II-1167), και στη συνέχεια το Δικαστήριο με την απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-272/09 P, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2011, σ. I-12789).

10 — Όπως έγινε πράγματι δεκτό από το Δικαστήριο με την απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 1957, 8/56, ALMA κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. . 163).

24. Στη νομολογία απαντούν και ως προς το σημείο αυτό διάφορες υποθέσεις στις οποίες ο δικαστής της Ένωσης προέβη, ορθώς, στην εξέταση λόγων ακυρώσεως αντλούμενων από πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως αποκλειστικώς προς τον σκοπό της μειώσεως του ποσού του προστίμου, χωρίς να επεκταθεί στην εκτίμηση της εν λόγω πλάνης στο πλαίσιο της διαπιστώσεως της παραβάσεως από την Επιτροπή [11].

25. Ασφαλώς, χωρίς να είμαι βέβαιος γι' αυτό, πιστεύω ότι το Γενικό Δικαστήριο επιχείρησε να καταλήξει με τις δυο αποφάσεις του, ήτοι με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και με την προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής, σε μία ενιαία λύση. Συγκεκριμένα, αφού ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως κατά το μέτρο που αφορούσε τη συμμετοχή της Pegler στην παράβαση κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 [12], έκρινε, κατ' εμέ, ότι δεν μπορούσε να μην πράξει το ίδιο και σε σχέση με την Tomkins, καθόσον, κατά το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο, η ευθύνη της εταιρίας αυτής, ως μητρικής εταιρίας, δεν μπορούσε να υπερβαίνει την ευθύνη της θυγατρικής της Pegler [13].

26. Η εν λόγω επιδίωξη, όσο θεμιτή και εάν φαίνεται, δεν επιτρέπεται να οδηγήσει σε παραμόρφωση του περιεχομένου των προσφυγών των οποίων επιλήφθηκε το πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Συγκεκριμένα, ανεξαρτήτως της αιτιολογίας επί της οποίας στηρίζεται, το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο δεν είναι αρμόδιο να υποκαθιστά τους διαδίκους, επιχειρώντας, επί παραδείγματι, να θεραπεύσει τις ελλείψεις των προσφυγών τους ή να διορθώσει τις ανακρίβειές τους κατά παραβίαση της ασφάλειας δικαίου των λοιπών διαδίκων και με κίνδυνο να καταστήσει αυθαίρετες τις αποφάσεις του.

27. Τρίτον, όπως προκύπτει από την προσφυγή που ασκήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και όπως επιβεβαιώθηκε από την Tomkins κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι η εν λόγω εταιρία ζήτησε μείωση του ποσού του προστίμου με το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως αρκεί για να επιβεβαιώσει το συμπέρασμα ότι αποσκοπούσε απλώς στο να ενεργοποιήσει την άσκηση της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας.

28. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα της προσφυγής, έπρεπε να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι το εν λόγω σκέλος μπορούσε να χρησιμεύει ως έρεισμα μόνο για το αίτημα της Tomkins που αποσκοπούσε στη μείωση του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή με το άρθρο 2, στοιχείο η', της επίδικης αποφάσεως.

29. Κατά τα λοιπά, η Tomkins, κατόπιν της παραιτήσεώς της από ουσιώδες μέρος των λόγων ακυρώσεως, περιορίστηκε μεν στο να διατηρήσει μόνον το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αντλούνταν, το υπενθυμίζω, από εσφαλμένη εκτίμηση όσον αφορά την προσαύξηση του ποσού του προστίμου για αποτρεπτικούς σκοπούς, είναι εντούτοις προφανές ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να θεωρήσει ότι με το εν λόγω αίτημα του ζητήθηκε να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του, χωρίς να εξετάσει προηγουμένως τη νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως όσον αφορά τη διαπίστωση της παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ.

11 — Βλ., ιδίως, απόφαση του Δικαστηρίου KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (προμνησθείσα, σκέψεις 62 έως 71), καθώς και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (προμνησθείσα, σκέψεις 100 έως 105), και της 16ης Νοεμβρίου 2011, T-79/06, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 179 έως 181 και 191 έως 198), απόφαση κατά της οποίας ασκήθηκε αναίρεση, υπόθεση C-40/12 P, Gascogne Sack Deutschland GmbH κατά Επιτροπής, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου.

12 — Μολονότι οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν την ίδια ημέρα, το γεγονός ότι στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε επανειλημμένως στην προμνησθείσα απόφασή του Pegler κατά Επιτροπής καταδεικνύει σαφώς ότι, κατά το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο, η δεύτερη απόφαση προηγείται χρονικώς της πρώτης.

13 — Επί του ζητήματος εάν η ευθύνη της Tomkins είναι εγγενώς συνδεδεμένη με εκείνη της Pegler, βλ. τις αναπτύξεις μου επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως της Επιτροπής στα σημεία 49 έως 54 των παρουσών προτάσεων.

30. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, το αντικείμενο των αιτημάτων της Tomkins στην υπόθεση Τ-382/06 και εκείνο των αιτημάτων της Pegler στην υπόθεση Τ-386/06 δεν ήταν ταυτόσημο, καθόσον η προσφυγή της Tomkins, κατόπιν της παραιτήσεώς της από ουσιώδες μέρος των λόγων ακυρώσεως, δεν αποσκοπούσε πλέον στην ακύρωση του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως.

31. Ως εκ τούτου, προτείνω στο Δικαστήριο να αναιρέσει το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως καθόσον αφορούσε το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 και την Tomkins.

32. Επομένως, παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων αναιρέσεως της Επιτροπής καθόσον αποβλέπουν στην ακύρωση του ιδίου σημείου του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

33. Αντιθέτως, επιβάλλεται η εξέταση των λοιπών λόγων αναιρέσεως κατά το μέτρο που η Επιτροπή ζητεί επίσης από το Δικαστήριο την αναίρεση του σημείου 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο μείωσε το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins.

Β – *Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από παράβαση του κανόνα ne ultra petita*

34. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε νομικές οντότητες της ίδιας επιχειρήσεως μπορούν να διαφέρουν, έστω και εάν για την καταβολή ορισμένου ποσού των προστίμων αυτών υφίσταται ευθύνη εις ολόκληρον. Κατά συνέπεια, η εις ολόκληρον ευθύνη των δυο οντοτήτων της ίδιας επιχειρήσεως δεν επηρεάζει την εφαρμογή του κανόνα κατά τον οποίο ο δικαστής δεν μπορεί να αποφαίνεται ultra petita. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, η Επιτροπή επανέλαβε τη θέση της κατά την οποία η απαγόρευση εκδόσεως αποφάσεως ultra petita εκτείνεται και στην άσκηση από το Γενικό Δικαστήριο της πλήρους δικαιοδοσίας του.

35. Επιπροσθέτως, κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον αποφάνθηκε επί του λόγου ακυρώσεως που αφορούσε τη διάρκεια της παραβάσεως χωρίς να εξετάσει τα νομικά επιχειρήματα που προέβαλε η ίδια η Tomkins όσον αφορά την ημερομηνία ενάρξεως της παραβάσεως, αντ' αυτού δε, περιορίστηκε στο να αναφερθεί στο περιεχόμενο της προμνησθείσας αποφάσεως Pegler κατά Επιτροπής.

36. Η Tomkins υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο άσκησε την πλήρη δικαιοδοσία του μόνον όσον αφορά τις κυρώσεις, σύμφωνα με τη νομολογία του, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέσθηκαν οι διάδικοι. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε την απαγόρευση εκδόσεως αποφάσεως ultra petita και διέθετε τη δυνατότητα να μην επιβάλει καθόλου πρόστιμο και/ή να μειώσει το ποσό του προστίμου.

37. Προσωπικά, φρονώ ότι ο λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής δεν μπορεί να ευδοκιμήσει για τον βασικό λόγο ότι ο κανόνας ne ultra petita, ο οποίος περιορίζει την αρμοδιότητα του δικαστή μόνο στα ζητήματα που υποβάλλονται στην κρίση του από τους διαδίκους, διαδραματίζει περιθωριακό ρόλο στο πλαίσιο της ασκήσεως πλήρους δικαιοδοσίας από τον δικαστή της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 229 ΕΚ[14].

14 — Βλ., συναφώς, σημείο 49 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα M. Poiares Maduro στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-1331).

38. Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, η πλήρης δικαιοδοσία παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας, βάσει του οποίου μπορεί απλώς να απορριφθεί η προσφυγή ακυρώσεως ή να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη πράξη, ήτοι να υποκαταστήσει την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση, έστω και χωρίς ακύρωση, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία, προκειμένου να μην επιβάλει καθόλου πρόστιμο, να μειώσει ή να αυξήσει τα ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε [15].

39. Συγκεκριμένα, με την προμνησθείσα απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο απέρριψε λόγο αναιρέσεως αντλούμενο από προβαλλόμενη παράβαση του κανόνα ne ultra petita από το τότε Πρωτοδικείο, κατά το μέτρο που είχε προβεί σε μεταβολή του τρόπου εφαρμογής του συντελεστή λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων χωρίς να έχει διατυπωθεί σχετικό αίτημα, για τον λόγο και μόνον ότι, καθόσον το ζήτημα του ποσού του προστίμου είχε υποβληθεί στην κρίση του, το Πρωτοδικείο είχε την εξουσία, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 229 ΕΚ και του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης [16], τον οποίο διαδέχθηκε ο κανονισμός 1/2003, να μην επιβάλει καθόλου πρόστιμο, να μειώσει ή να αυξήσει το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή [17].

40. Η εκτίμηση αυτή γίνεται ευλόγως αντιληπτή, εάν θεωρηθεί ότι η πλήρης δικαιοδοσία συνιστά συμπληρωματικό εχέγγυο υπέρ των επιχειρήσεων όσον αφορά την άσκηση του διεξοδικότερου δυνατού ελέγχου από ένα ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαιοδοτικό όργανο επί του ποσού του προστίμου που τους επιβάλλεται [18].

41. Ο εν λόγω χαρακτηρισμός της πλήρους δικαιοδοσίας του Γενικού Δικαστηρίου ως «συμπληρωματικού εχεγγύου» έχει επιβεβαιωθεί από το Δικαστήριο στο πλαίσιο του προσδιορισμού του περιεχομένου των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων ενώπιον της Επιτροπής όσον αφορά την επιβολή των προστίμων [19].

42. Στο υπό εξέταση πλαίσιο, ο εν λόγω χαρακτηρισμός μπορεί να έχει μόνον την έννοια ότι, μέσω της αμφισβητήσεως του ποσού του προστίμου ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, οι επιχειρήσεις, έχοντας πλήρη γνώση του ακριβούς ποσού του προστίμου που καθορίστηκε από την Επιτροπή, έχουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν κάθε είδους επίκριση, τόσο όσον αφορά τη νομιμότητα όσο και τη σκοπιμότητα, σε σχέση με τον υπολογισμό του εν λόγω ποσού εκ μέρους της Επιτροπής, οπότε μπορούν να επηρεάσουν με μέσα άμυνας κάθε είδους, πέραν των εγγενών περιορισμών του ελέγχου της νομιμότητας, την πεποίθηση του δικαστηρίου όσον αφορά το ενδεδειγμένο ποσό του προστίμου [20].

15 — Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 692)· Groupe Danone κατά Επιτροπής (προμνησθείσα, σκέψη 61), καθώς και της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-534/07 P, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής (Συλλογή 2009, σ. I-7415, σκέψη 86). Βλ., επίσης, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2011, T-11/06, Romana Tabacchi κατά Επιτροπής (Συλλογή 2011, σ. II-6681, σκέψη 265). Κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, «μεταξύ των χαρακτηριστικών που πρέπει να διαθέτει ένα δικαιοδοτικό όργανο πλήρους δικαιοδοσίας καταλέγεται η εξουσία μεταρρυθμίσεως κάθε πραγματικού και νομικού σημείου της προσβαλλομένης αποφάσεως που εκδόθηκε από το κατώτερο όργανο. Το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο πρέπει ιδίως να είναι αρμόδιο να επιλύσει όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που είναι κρίσιμα για τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί» (βλ., ως πλέον πρόσφατη, ΕΔΔΑ, Menarini κατά Ιταλίας της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, προσφυγή αριθ. 43509/08, σκέψη 59).

16 — ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25.

17 — Βλ. προμνησθείσα απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής (σκέψεις 56 και 61 έως 63).

18 — Βλ. Mengozzi, P., «La compétence de pleine juridiction du juge communautaire», *Liber Amicorum en l'honneur de Bo Vesterdorf,* Bruylant, Βρυξέλλες, 2007, σ. 227.

19 — Βλ. απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 445). Βλ. επίσης, μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1994, T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-755, σκέψη 235), και της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 200).

20 — Εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζω ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι ο έλεγχος που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο επί των προστίμων που επιβάλλονται από την Επιτροπή έχει ως σκοπό να του επιτρέψει να εξακριβώσει εάν το ποσό που καθορίστηκε έχει πρόσφορο χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Βλ., συναφώς, ιδίως αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-279/98 P, Cascades κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-9693, σκέψεις 42 και 48), καθώς και C-283/98 P, Mo och Domsjö κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-9855, σκέψεις 42 και 48).

43. Εντούτοις, προκειμένου η εν λόγω λειτουργία του συμπληρωματικού εχεγγύου να είναι αποτελεσματική, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει μεταξύ άλλων να έχει την εξουσία, κατά τη μνημονευθείσα στο σημείο 38 των παρουσών προτάσεων νομολογία, να λαμβάνει υπόψη «*όλα* τα πραγματικά στοιχεία» [21], περιλαμβανομένων, επί παραδείγματι, στοιχείων μεταγενέστερων της αποφάσεως η οποία αμφισβητείται ενώπιόν του [22], πράγμα το οποίο κατ' αρχήν δεν θα του επέτρεπαν οι συμφυείς με την άσκηση του δικαστικού ελέγχου περιορισμοί [23].

44. Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να αγνοήσει τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη με την προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής, όσον αφορά τη θυγατρική εταιρία της Tomkins, σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η Pegler είχε μετάσχει ευθέως στη σύμπραξη κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993. Οι εν λόγω διαπιστώσεις, οι οποίες στηρίζονται σε στοιχεία του διοικητικού φακέλου της Επιτροπής, είχαν ασφαλώς τον χαρακτήρα πραγματικών στοιχείων στο πλαίσιο των εκτιμήσεων που διενεργήθηκαν με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και τα οποία, βάσει της προμνησθείσας νομολογίας, το Γενικό Δικαστήριο είχε την εξουσία να συνεκτιμήσει.

45. Αντιθέτως προς όσα υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο δεν προέβη εν προκειμένω σε αυτεπάγγελτη επίκληση λόγου ακυρώσεως, πράγμα το οποίο, κατά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Δεκεμβρίου 2011 [24], απαγορεύεται ακόμη και στο πλαίσιο της ασκήσεως πλήρους δικαιοδοσίας [25], αλλά απλώς έλαβε υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία του φακέλου, συμπεριλαμβανομένων, ως εκ τούτου, των διαπιστώσεων στις οποίες προέβη στο πλαίσιο της παράλληλης υποθέσεως που αφορούσε τη θυγατρική εταιρία της Tomkins, προκειμένου να εκτιμήσει τον πρόσφορο χαρακτήρα του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins, όπως προβλήθηκε από την εν λόγω εταιρία στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του τετάρτου λόγου της ακυρώσεως.

46. Κατά τα λοιπά, είναι αλυσιτελής η κριτική που ασκεί η Επιτροπή και κατά την οποία η διαπίστωση ότι η Tomkins και η Pegler υπείχαν ευθύνη εις ολόκληρον δεν επέτρεπε στο Γενικό Δικαστήριο να παρακάμψει, και στο πλαίσιο της ασκήσεως πλήρους δικαιοδοσίας, τον κανόνα ne ultra petita. Συγκεκριμένα, όπως μόλις απέδειξα, το Γενικό Δικαστήριο δεν υποχρεούτο να εφαρμόσει τον εν λόγω κανόνα στο πλαίσιο αυτό.

21 — Η υπογράμμιση δική μου.

22 — Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 1974, 6/73 και 7/73, Istituto Chemioterapico Italiano και Commercial Solvents κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1974, σ. 113, σκέψεις 51 και 52), και της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 141), καθώς και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-1181, σκέψη 274), και της 18ης Ιουλίου 2005, T-241/01, Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. II-2917, σκέψη 227).

23 — Γεγονός το οποίο εξηγεί το ότι, επί παραδείγματι, με την απόφασή του της 28ης Μαρτίου 1984, 8/83, Officine Bertoli κατά Επιτροπής (Συλλογή 1984, σ. 1649, σκέψη 29), το Δικαστήριο έκρινε ότι, καίτοι ο λόγος που επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα της εν λόγω υποθέσεως προς στήριξη του αιτήματός της περί μειώσεως του προστίμου δεν μπορούσε να γίνει δεκτός, εντούτοις ορισμένες ιδιαίτερες περιστάσεις στην υπόθεση αυτή δικαιολογούσαν τη μείωση για λόγους επιείκειας.

24 — Αποφάσεις KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (προμνησθείσα, σκέψη 104), C-386/10 P, Chalkor κατά Επιτροπής (Συλλογή 2011, σ. I-13085, σκέψη 64), και C-389/10 P, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2011, σ. I-13125, σκέψη 131).

25 — Το επιχείρημα αυτό δεν μου φαίνεται απολύτως πειστικό. Έστω και αν υποτεθεί ότι το σκεπτικό των αποφάσεων που επικαλέσθηκε η Επιτροπή έχει την έννοια ότι η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου αυτεπάγγελτη εξέταση λόγων ακυρώσεως απαγορεύεται και στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας, η προσέγγιση αυτή δεν φαίνεται να συνάδει με την εξουσία που παρέχεται στον δικαστή της Ένωσης να παρακάμπτει, κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας, τους περιορισμούς που είναι σύμφυτοι με την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει, επί παραδείγματι, κρίνει εαυτό αρμόδιο να εξακριβώσει τον πρόσφορο χαρακτήρα προστίμου έστω και ελλείψει σχετικού αιτήματος του προσφεύγοντος (βλ., προμνησθείσα απόφαση ALMA κατά Ανωτάτης Αρχής, σ. 191, καθώς και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 2001, T-202/98, T-204/98 και T-207/98, Tate & Lyle κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-2035, σκέψεις 22 και 164, και της 1ης Ιουλίου 2010, T-321/05, AstraZeneca κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-2805, σκέψη 884, απόφαση κατά της οποίας έχει ασκηθεί αναίρεση, υπόθεση C-457/10 P, AstraZeneca κατά Επιτροπής, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου). Οσάκις υφίστανται σοβαρές ενδείξεις δυνάμενες να θέσουν εν αμφιβόλω τον πρόσφορο χαρακτήρα του ποσού ενός προστίμου, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο διαθέτει την εξουσία να τροποποιήσει το ποσό αυτό, με την επιφύλαξη της τηρήσεως της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως (βλ., επί του ζητήματος αυτού, τις αναπτύξεις μου επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως στα σημεία 63 έως 81 των παρουσών προτάσεων). Η ενεργοποίηση της διαδικασίας τροποποιήσεως του προστίμου στην περίπτωση αυτή επιτρέπει επίσης, κατά τη γνώμη μου, να διασφαλίζεται η de facto άσκηση «πλήρους και ολοκληρωμένου έλεγχου», κατά την έννοια, ιδίως, της προμνησθείσας αποφάσεως της 8ης Δεκεμβρίου 2011, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 136), εκ μέρους αμερόληπτου και ανεξάρτητου δικαστηρίου επί του ποσού των προστίμων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις.

47. Ως εκ τούτου, προτείνω να απορριφθεί ο πρώτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής.

Γ – *Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από τη μη συνεκτίμηση εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου του γεγονότος ότι η Tomkins ανήκε σε επιχείρηση η οποία αναγνώρισε ότι διέπραξε παράβαση*

48. Κατά την Επιτροπή, η οποία παραπέμπει στην προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής, ο περιορισμός της ευθύνης της εν λόγω εταιρίας όσον αφορά την παράβαση θεμελιώνεται στην ιδιότητά της ως «αδρανούς εταιρίας» και όχι στο γεγονός ότι ο όμιλος Tomkins δεν μετέσχε στην παράβαση. Το γεγονός ότι η Pegler δεν αποτελούσε τον προσήκοντα αποδέκτη της επίδικης αποφάσεως εντός του ομίλου, για ορισμένο χρονικό διάστημα, αφορά μόνον την εν λόγω θυγατρική και δεν απαλλάσσει ολόκληρη την επιχείρηση από την ευθύνη για την παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε νομίμως να μειώσει το ποσό του προστίμου της Tomkins για το χρονικό διάστημα από τις 20 Ιανουαρίου 1989 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 κρίνοντας ότι «η ευθύνη της Tomkins συνδεόταν αυστηρώς με αυτή της Pegler», καθόσον στηριζόταν σε σύνδεσμο ο οποίος δεν υφίσταται. Εν πάση περιπτώσει, ο αυστηρός σύνδεσμος μεταξύ της ευθύνης της μητρικής εταιρίας και εκείνης της θυγατρικής δεν συνιστά απόλυτο κανόνα.

49. Συμμερίζομαι απολύτως την άποψη της Επιτροπής ότι ο αυστηρός σύνδεσμος που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο μεταξύ της ευθύνης της Tomkins και εκείνης της Pegler δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κανόνας ο οποίος έχει εφαρμογή σε κάθε περίπτωση στην οποία καταλογίζεται στη μητρική εταιρία ευθύνη για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της.

50. Εντούτοις, το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι διαφορετικό, το δε Γενικό Δικαστήριο ουδόλως έκρινε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι οι διαπιστώσεις του πρέπει να έχουν γενική ισχύ.

51. Στην πραγματικότητα, με τον υπό κρίση λόγο αναιρέσεως το Δικαστήριο καλείται απλώς, όπως υποστήριξε η Tomkins, να επανεκτιμήσει τις αφορώσες τα πραγματικά περιστατικά διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο όχι μόνο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αλλά και με την προμνησθείσα απόφασή του Pegler κατά Επιτροπής, η οποία έχει πλέον ισχύ δεδικασμένου, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής. Το αίτημα αυτό είναι σαφώς απαράδεκτο κατ' αναίρεση [26].

52. Έστω και εάν θεωρηθεί παραδεκτός, ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να κριθεί αβάσιμος.

53. Συγκεκριμένα, από τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει κατ' ουσίαν ότι με την επίδικη απόφαση η Tomkins κρίθηκε εις ολόκληρον υπεύθυνη για την καταβολή του προστίμου μόνο λόγω της ευθείας συμμετοχής της Pegler στην παράβαση. Εντούτοις, το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, τόσο με την προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής όσο και με τις σκέψεις 37 έως 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι με την επίδικη απόφαση δεν είχε αποδειχθεί ότι η Pegler, η οποία αποτελεί τη μοναδική κατονομαζόμενη με την απόφαση αυτή επιχείρηση, μετείχε ευθέως στην παράβαση από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 στερεί κάθε ευλόγου ερείσματος τον καταλογισμό ευθύνης εις ολόκληρον στην Tomkins με την επίδικη απόφαση. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς διαπίστωσε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι η ευθύνη της Tomkins δεν μπορούσε να υπερβαίνει εκείνη της Pegler (σκέψη 38 in fine) ή ότι συνδεόταν αυστηρώς με την ευθύνη της εν λόγω θυγατρικής (σκέψη 46).

26 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 3ης Μαΐου 2012, C-290/11 P, Comap κατά Επιτροπής (σκέψη 70 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

54. Επιπροσθέτως, εν προκειμένω, όπως και με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή ούτε επικαλέσθηκε ούτε, κατά μείζονα λόγο, απέδειξε ότι κάποια άλλη επιχείρηση πλην της Pegler συνέπραξε στην παράβαση κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993, ώστε να στοιχειοθετήσει, για την εν λόγω περίοδο, ευθύνη της μητρικής εταιρίας Tomkins για την καταβολή του προστίμου που της επιβλήθηκε με την επίδικη απόφαση.

55. Προτείνω, επομένως, την απόρριψη του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως.

Δ – *Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από ελλιπή αιτιολογία και αντίφαση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως*

56. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει έλλειψη αιτιολογίας, καθόσον δεν θεμελιώνει με επαρκή ακρίβεια την απόκλιση από τον κανόνα ne ultra petita, την οποία εισήγαγε για πρώτη φορά το Γενικό Δικαστήριο. Εξάλλου, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία αφορά την εφαρμογή του συντελεστή για αποτρεπτικούς σκοπούς, το Γενικό Δικαστήριο υπήρξε ασυνεπές και ασαφές, καθόσον κάλεσε την Επιτροπή να αντλήσει τις συνέπειες της εις ολόκληρον ευθύνης για την καταβολή του προστίμου όσον αφορά την Tomkins, πριν ακόμα καθορίσει το ποσό του προστίμου.

57. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι, κατά τη γνώμη μου, αλυσιτελής.

58. Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση, αυτή δεν μπορεί να ευδοκιμήσει, καθόσον, όπως απέδειξα με τις προεκτεθείσες σκέψεις, το Γενικό Δικαστήριο δεν υποχρεούται να τηρεί τον κανόνα ne ultra petita στο πλαίσιο της ασκήσεως πλήρους δικαιοδοσίας[27].

59. Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση, υπενθυμίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του πρώτου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως της Tomkins, που αντλείται από εσφαλμένη εκτίμηση όσον αφορά την προσαύξηση του προστίμου για αποτρεπτικούς σκοπούς, για τον λόγο ότι η Tomkins είχε παραιτηθεί από το σκέλος αυτό.

60. Επομένως, έστω και εάν θεωρηθεί ότι οι επικρίσεις της Επιτροπής που βάλλουν κατά των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου σε σχέση με το εν λόγω σκέλος μπορούν να γίνουν δεκτές, το γεγονός αυτό δεν θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναίρεση του σημείου 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον με το εν λόγω σημείο καθορίζεται το ποσό του προστίμου χωρίς να μεταβάλλεται ο υπολογισμός που προκύπτει από την επίδικη απόφαση σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω προσαυξήσεως προς εξασφάλιση αποτρεπτικού αποτελέσματος.

61. Κατά συνέπεια, προτείνω να απορριφθεί ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως.

Ε – *Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, αντλούμενου από παραβίαση της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως και προσβολή του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη*

62. Κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως και προσέβαλε το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, καθόσον δεν της παρέσχε τη δυνατότητα να λάβει θέση σε σχέση με την πρόθεσή του να μειώσει το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Tomkins με βάση και μόνον τους λόγους που προέβαλε η θυγατρική της επιχειρήσεως αυτής στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής.

27 — Εξάλλου, η παραδοχή βάσει της οποίας το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι συντρέχει εξαίρεση από τον κανόνα ne ultra petita, ήτοι ότι τα αιτήματα που προέβαλαν, αντιστοίχως, η Tomkins και η Pegler με τις προσφυγές τους είχαν το ίδιο αντικείμενο, είναι, όπως απέδειξα ανωτέρω, αβάσιμη. Ως εκ τούτου, παρέλκει, κατά τη γνώμη μου, η εξέταση της προβαλλομένης ελλείψεως αιτιολογίας όσον αφορά την εισαγωγή της εν λόγω εξαιρέσεως εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου.

63. Μολονότι, κατά τη γνώμη μου, εν προκειμένω το Γενικό Δικαστήριο όντως διέπραξε διαδικαστική πλημμέλεια, εντούτοις θεωρώ ότι αυτή δεν επαρκεί για να επιφέρει την αναίρεση του σημείου 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

64. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, η αρχή της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως, η οποία αποτελεί μέρος των δικαιωμάτων άμυνας και της οποίας την τήρηση πρέπει να διασφαλίζουν τα δικαστήρια της Ένωσης, συνεπάγεται, κατά κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λαμβάνουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων και των παρατηρήσεων που υποβάλλονται στο δικαστήριο και να εκφράζουν συναφώς τη γνώμη τους [28]. Στο ίδιο πλαίσιο, το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι θα αποτελούσε παραβίαση στοιχειώδους αρχής του δικαίου η στήριξη μιας δικαστικής αποφάσεως σε πραγματικά γεγονότα ή έγγραφα των οποίων οι διάδικοι ή ένας από αυτούς δεν μπόρεσαν να λάβουν γνώση και σε σχέση με τα οποία δεν είχαν, επομένως, τη δυνατότητα να εκθέσουν τις απόψεις τους [29]. Πράγματι, για να τηρηθούν οι σχετικές με το δικαίωμα για δίκαιη δίκη επιταγές, πρέπει οι διάδικοι να γνωρίζουν και να μπορούν να συζητήσουν κατ' αντιμωλίαν τόσο τα πραγματικά όσο και τα νομικά στοιχεία που έχουν αποφασιστική σημασία για την έκβαση της δίκης [30].

65. Η τήρηση της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως πρέπει να διασφαλίζεται αδιακρίτως σε κάθε διάδικο στις ενώπιον του δικαστή της Ένωσης δίκες, ανεξαρτήτως της νομικής ιδιότητάς του. Επομένως, και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν να επικαλεσθούν την ίδια αρχή εφόσον είναι διάδικοι σε τέτοια δίκη [31].

66. Κατά τη γνώμη μου, ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί να εξαιρείται της υποχρεώσεως τηρήσεως της εν λόγω αρχής κατά την άσκηση της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας.

67. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει όχι μόνον επισημάνει τον κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρα της διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ασκήσεως πλήρους δικαιοδοσίας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 229 ΕΚ [32], αλλά έχει φθάσει μέχρι του σημείου να εξακριβώσει τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η αρχή της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως, κατά την άσκηση από το Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητάς του προς τροποποίηση του ποσού του προστίμου που έχει επιβάλει η Επιτροπή [33].

68. Η εν λόγω προσέγγιση απορρέει από τη θεμιτή μέριμνα να μην οδηγεί η άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας στην εξέταση πραγματικών περιστατικών ή κριτηρίων επί των οποίων οι διάδικοι δεν είχαν πράγματι τη δυνατότητα να συζητήσουν [34].

69. Όπως επισήμανα στο πλαίσιο όσων εξέθεσα ανωτέρω σχετικά με τη μη εφαρμογή του κανόνα ne ultra petita κατά την άσκηση πλήρους δικαιοδοσίας από το Γενικό Δικαστήριο, το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο έχει την εξουσία να λάβει υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία προκειμένου να εκτιμήσει τον ενδεδειγμένο χαρακτήρα του ποσού των προστίμων που έχουν επιβληθεί σε επιχειρήσεις από την Επιτροπή. Στα εν λόγω στοιχεία περιλαμβάνονται, κατά τη γνώμη μου, οι αφορώσες τα πραγματικά περιστατικά διαπιστώσεις στις οποίες έχει προβεί το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο παράλληλων χρονικά υποθέσεων οι οποίες αφορούν διαφορετικές οντότητες της ίδιας επιχειρήσεως, όπως στην υπό κρίση περίπτωση.

28 — Βλ., συναφώς, απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2009, C-89/08 P, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ. (Συλλογή 2009, σ. I-11245, σκέψεις 50 έως 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 — Όπ.π. (σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

30 — Προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ. (σκέψη 56), καθώς και απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2009, C-197/09 RX-II, Επανεξέταση Μ κατά ΕΜΕΑ (Συλλογή 2009, σ. I-12033, σκέψη 41).

31 — Προμνησθείσες αποφάσεις Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ. (σκέψη 53), καθώς και Επανεξέταση Μ κατά ΕΜΕΑ (σκέψη 42).

32 — Βλ. προμνησθείσες αποφάσεις Chalkor κατά Επιτροπής (σκέψη 64), καθώς και της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-389/10 P, KME Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 131).

33 — Βλ. προμνησθείσα απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής (σκέψεις 70 έως 83).

34 — Βλ., συναφώς, το σημείο 56 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα M. Poiares Maduro στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής.

70. Πάντως, η εν λόγω αρμοδιότητα πρέπει να ασκείται τηρουμένης της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως, κανόνας ο οποίος παραβιάσθηκε από το Γενικό Δικαστήριο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

71. Κατ' αρχάς, είναι σαφές ότι, με τον υπό κρίση λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή δεν περιορίζεται στο να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο το ότι δεν της παρέσχε τη δυνατότητα να εκφράσει γνώμη επί αυτής καθαυτήν της αρχής της μειώσεως του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε τη δυνατότητα να αναπτύξει τις απόψεις του επί του ζητήματος αυτού, στο οποίο η Tomkins αναφέρθηκε ρητώς με το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως.

72. Αντιθέτως, δεν αμφισβητείται ότι το Γενικό Δικαστήριο ουδέποτε κάλεσε την Επιτροπή, προτού εκδώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί των διαπιστώσεων στις οποίες προέβη το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο με την προμνησθείσα απόφασή του Pegler κατά Επιτροπής όσον αφορά την έλλειψη ευθείας συμμετοχής της θυγατρικής εταιρίας στην παράβαση κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 και βάσει των οποίων το Γενικό Δικαστήριο, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, μείωσε το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στη μητρική εταιρία[35].

73. Εντούτοις, δεν αμφισβητείται ότι οι περιεχόμενες στην προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής διαπιστώσεις όσον αφορά τη διάρκεια συμμετοχής της θυγατρικής εταιρίας στην παράβαση είχαν στο πλαίσιο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως τον χαρακτήρα «πραγματικών στοιχείων που έχουν αποφασιστική σημασία για την έκβαση της διαδικασίας», κατά την έννοια της νομολογίας που αναφέρεται στο σημείο 64 των παρουσών προτάσεων.

74. Εντούτοις, η εκτίμηση αυτή δεν σημαίνει ότι η παραβίαση της αρχής της κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως μπορεί να επισύρει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως σε ευρύτερη έκταση από την προτεινόμενη με τις παρούσες προτάσεις, ήτοι την αναίρεση όχι μόνον του σημείου 1 του διατακτικού της εν λόγω αποφάσεως, αλλά και του σημείου 2 αυτής.

75. Συναφώς, κατά το άρθρο 58 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο ελέγχει, όπως προκύπτει από τη νομολογία[36], εάν πλημμέλειες κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος.

76. Η εν λόγω εξέταση αφορά, εν προκειμένω, το ζήτημα εάν, σε περίπτωση που η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί της αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να λάβει υπόψη τις επικρίσεις της Pegler όσον αφορά τη διάρκεια συμμετοχής της εταιρίας αυτής στην παράβαση, οι οποίες εκτέθηκαν στο πλαίσιο της παράλληλης χρονικά υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής, οι παρατηρήσεις αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου μείωση του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Tomkins, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

77. Φρονώ ότι στο ερώτημα αυτό αρμόζει αρνητική απάντηση.

78. Όπως προαναφέρθηκε κατά την εξέταση του πρώτου λόγου αναιρέσεως της Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη με την προμνησθείσα απόφασή του Pegler κατά Επιτροπής όσον αφορά τη διάρκεια της ευθείας συμμετοχής της θυγατρικής εταιρίας στην παράβαση, προκειμένου να αποφανθεί επί του αιτήματος της Tomkins περί μειώσεως του ποσού του προστίμου.

35 — Υπενθυμίζεται ότι ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δεν διεξήχθη επ' ακροατηρίου συζήτηση και ότι το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο δεν έλαβε κανένα μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας σε σχέση με το εν λόγω ζήτημα πριν από την έκδοση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία εκδόθηκε την ίδια ημέρα με την προμνησθείσα απόφαση Pegler κατά Επιτροπής.

36 — Βλ., ιδίως, προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ. (σκέψη 61).

79. Επιπροσθέτως, όπως προαναφέρθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ούτε στον βαθμό που διαπίστωσε, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υποθέσεως, ότι η ευθύνη της Tomkins για την καταβολή του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή δεν μπορούσε να υπερβαίνει εκείνη της Pegler.

80. Κατά συνέπεια, έστω και εάν υποτεθεί ότι η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να προβάλει τις εν λόγω εκτιμήσεις ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, οι παρατηρήσεις αυτές δεν θα ήταν ικανές να επηρεάσουν τη μείωση του ποσού του προστίμου που καθορίστηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

81. Υπό τις συνθήκες αυτές, προτείνω να μη γίνει δεκτός ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής και να απορριφθεί στο σύνολό του κατά το μέτρο που σκοπεί στην αναίρεση του σημείου 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο μείωσε το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Tomkins από 5,25 εκατομμύρια ευρώ σε 4,25 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 3,4 εκατομμύρια ευρώ εις ολόκληρον με την Pegler.

III – Πρόταση επί της αιτήσεως αναιρέσεως

82. Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, όπως επισήμανα στα σημεία 30 και 31 των παρουσών προτάσεων, πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής και να αναιρεθεί το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατά το μέτρο που ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως, καθόσον το άρθρο αυτό αφορούσε το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 1988 έως τις 29 Οκτωβρίου 1993 και την Tomkins.

IV – Εξέταση του αιτήματος της Tomkins

83. Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, αν η αναίρεση κριθεί βάσιμη και το Δικαστήριο αναιρέσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

84. Εν προκειμένω, θεωρώ ότι η υπόθεση είναι σαφώς ώριμη προκειμένου να αποφανθεί το ίδιο το Δικαστήριο οριστικά επί της διαφοράς. Συγκεκριμένα, πρέπει να εξετασθεί μόνον το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως της προσφυγής της Tomkins.

85. Όπως προαναφέρθηκε, με το εν λόγω σκέλος η Tomkins περιοριζόταν στο να ζητήσει από το Γενικό Δικαστήριο να μειώσει το ποσό του προστίμου που της είχε επιβάλει η Επιτροπή με το άρθρο 2, στοιχείο η′, της επίδικης αποφάσεως και, ως εκ τούτου, το σκέλος αυτό δεν μπορούσε να οδηγήσει στην ακύρωση του άρθρου 1 της εν λόγω αποφάσεως με το οποίο διαπιστώθηκε η διάπραξη παραβάσεως εκ μέρους της Tomkins.

V – Επί των δικαστικών εξόδων

86. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στην αναιρετική διαδικασία, δυνάμει του άρθρου 118 του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

87. Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής πρέπει να ευδοκιμήσει μόνον εν μέρει, φρονώ ότι πρέπει να εφαρμοστεί το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας και να οριστεί ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας.

VI – Πρόταση

88. Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφασίσει ως εξής:

1) Αναιρεί το σημείο 1 του διατακτικού της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 24ης Μαρτίου 2011, T-382/06, Tomkins κατά Επιτροπής.

2) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.

3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Tomkins plc φέρουν εκάστη τα δικαστικά έξοδά της αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας.